

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету
Т.О. Коломоєць
2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Право»

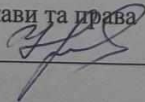
спеціальності «Право»

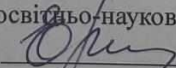
галузі знань 08 Право

ВИКЛАДАЧ: Удовика Лариса Григорівна, д.ю.н., професор

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри історії і теорії держави
та права

Протокол № 1 від "26" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри історії і теорії
держави та права

Л.Г. Удовика

Погоджено
Гарант освітньо-професійної/
освітньо-наукової програми

Д.О. Єрмоленко

2024 рік

Зв'язок з викладачем : доктор юридичних наук, професор, *Удовика Лариса Григорівна*
E-mail: *lora.znu@gmail.com*

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617>

Телефон: (061) 228-76-40

Інші засоби зв'язку: *Viber, Messenger, WhatsApp,*

Ідентифікатор конференції : 645 798 0763

Код доступу: 56789

Кафедра: *історії і теорії держави та права, V корпус, ауд. 112*

1. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу «**Філософія права**» полягає у формуванні у студентів компетентностей, необхідних для розуміння змісту, сутності, поняття права, його основ і місця в світі, його цінності і значення, його ролі в житті людини, суспільства, держави, людства та вироблення умінь застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, розмежовувати право і закон, абсолютне і відносне в праві, формувати обґрунтовані правові висновки та вироблення умінь застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Навчальна дисципліна «**Філософія права**» належить до циклу професійної підготовки. Її вивчення покликане сформуванню підґрунтя для професійної підготовки майбутніх правників, вивчення галузевих і міжгалузевих юридичних дисциплін, професійної правової свідомості й культури, у кінцевому підсумку – сформуванню конкурентоспроможних фахівців у сфері права нової генерації, діяльність яких спрямована на забезпечення верховенства права.

Філософія права спрямована на :

- формування понятійного апарату майбутніх юристів, отримання знань щодо змісту, сутності, поняття права, його основ і місця в світі, його цінності і значення, його ролі в житті людини, суспільства, держави, людства;

- формування самостійного правового мислення, навичок аналізу проблемних філософсько-правових питань держави і права, порівняння правових норм з нормами моралі, релігії, політики;

- розширення правового світогляду і правового мислення студентів.

Відповідно до структурної схеми ОП «Право», кореквізити : ОК 5, ОК 8, постреквізити: ОК 15.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова Цикл професійної підготовки спеціальності	
Семестр	2 -й	2-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	18	.8
Практичні заняття	16	8
Самостійна робота	56	74

Консультації	(очно/дистанційно) https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/law/navchal_nij_protse
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p> <p>РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.</p> <p>РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p> <p>РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>	<p>Методи, методики та технології навчання: загальнонаукові спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу матеріалу; методи оцінювання та аналізу інформації, методи доведення.</p> <p>Освітній процес здійснюється на засадах колегіальності, професійності, відповідальності, високої академічної культури та академічної доброчесності.</p> <p>Викладання здійснюється з використанням традиційних та інтерактивних технологій, спрямованих на проблемно-орієнтоване навчання,</p>	<p>Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (участь у конференціях, студентських наукових гуртках і проблемних групах, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо); завдання творчого характеру.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи проводяться по завершенню семестру та мають дві складові – тестування та відповіді на теоретичне й практичне питання; добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили</p>

	самонавчання. Базується на активному навчанні практичного спрямування під час лекцій, практичних занять, вирішення кейсів.	заняття з поважних причин, показати отримані знання.
--	---	--

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТАТУС ФІЛОСОФІЇ ПРАВА. ОНТОЛОГІЯ ПРАВА

Тема 1. Предмет і завдання філософії права

Загальна характеристика філософії права, її значення і місце в системі юридичної освіти і практики. Історичні традиції викладання курсу "Філософії права" на юридичних факультетах університетів, стан читання даної дисципліни в країнах сучасного Заходу і в Україні.

Історичний характер і періодизація становлення і розвитку філософії права як самостійної науки. Специфіка філософсько-правових досліджень античності. Середньовічний етап в розвитку уявлень про природу права.

Розуміння сутності права в епоху Відродження. Предметне самовизначення філософсько-право-вих досліджень в Нові часи. Кант як засновник філософії права як науки. Розвиток фундаментальних засад філософії права в концепції Гегеля. Основні напрямки філософсько-правової думки в ХІХ ст.: історична школа права, юридичний позитивізм, соціологія права, неокантіанство, прагматизм в праві. Загальна характеристика новітньої філософії права ХХ ст. і її напрямків: феноменологічна, психоаналітична, екзистенціалістська, нормативістська, аналітична, герменевтична концепції права. Методологічні засади і приклади інших варіантів періодизації становлення і розвитку філософії права в класичному правознавстві.

Основні підходи до визначення сутності і цілей філософії права: наука про природу права; наука обґрунтування права; наука пізнання права; наука, що розробляє систему фундаментальних понять права; наука, що узагальнює принципи позитивного права; наука, що утворює вищий рівень методології права та ін.

Проблема формулювання предмету науки. Філософія права як наука про закономірності вивчення сутнісної природи права як динамічної єдності його онтологічних, гносеологічних і аксіологічних засад.

Поняття структури філософії права. Основні елементи універсальної структури філософсько-правових концепцій: онтологія права, гносеологія права, логіка права, аксіологія права. "Філософсько-правовий квадрат".

Специфічні структури філософсько-правових концептуальних моделей: онтологічні концепції права, гносеологічні концепції права, формально-догматичні концепції права, аксіологічні концепції права. Індивідуалізовані структури гіперкатегоріальних концепцій права. Методологічні засади і приклади інших варіантів структуризації філософсько-правової науки.

Місце філософії права в системі суспільних і юридичних наук.

Співвідношення філософії права і філософії, теорії природничого права, загальної теорії права, соціології права, енциклопедії права. Філософія права як наука взаємодії і концептуальної єдності філософії і права.

Юридичний позитивізм: гносеологічний зміст та методологічне значення.

Нормативізм Г.Кельзена: чисте право і право реальне. Неопозитивізм в праві та аналітична юриспруденція. Концепція Г.Харта. Сучасні тенденції розвитку правового позитивізму. Здобутки й недоліки правового позитивізму.

Концепції відродженого природного права ХХ ст. Сучасні концепції природного права. Соціологічна юриспруденція. Концепція «живого права» Є. Ерліха.

Психологічні концепції права. Психологічна концепція Л.Петражицького.

Тема 2. Онтологія права

Онтологія як розділ філософського знання, її предмет і задачі. Приклади філософсько-онтологічних концепцій, які вплинули на розвиток правової думки.

Поняття правової онтології, її місце в системі філософії права. Специфіка правової онтології в порівнянні з філософською онтологією.

Основні типи онтологічно-правових концепцій: моносубстанційні онтології права, дуалістичні онтології права, полісубстанційні онтології права.

Структура онтології права: поняття, схема, основні елементи.

Індивідуальна природа людини і соціальна онтологія як основні детермінанти специфіки феномена права. Право як недетерміноване, самодостатнє явище, право як чисте право. Відповідність фундаментальних складових структури правової онтології основним типам онтологічно-правових концепцій.

Людина як об'єкт і суб'єкт права. Воля особистості як безпосередній предмет правового регулювання і субстанція правовідносин. Поняття і природа волі. Абсолютизація волі в концепції А.Шопенгауера: світ як воля і уявлення.

Трансформація "світової волі" Шопенгауера у "волю до влади" в концепції Ф.Ніцше: право і свобода як воля до влади. "Логіка чистої волі" Г.Когена.

Онтологічні засади проблеми свободи волі. Воля в світлі об'єктивності і воля як духовна сила. Ілюзія свободи "непросвітленої духом волі" (М.Бердяєв).

Свобода як ціль і умова права і як реалізація онтологічно аутентичної волі людини. Поняття і антиномічний характер походження і розвитку свободи.

Свобода як *Unground* у вченні Я.Бьоме. Філософія свободи Р.Штайнера. Онтологія свободи в концепції М.Бердяєва: добуттєва свобода, "свобода" в об'єктивності і духовна свобода. Право як організація свободи в світі об'єктивності і духовна цінність.

Свобода як онтологічна сутність права. Суспільство як об'єкт і як суб'єкт права. Поняття соціальної онтології права. Соціологізм у праві як абсолютизація зумовленості природи права природою соціуму. Соціум як світ об'єктивності, а держава - екстеріоризація об'єктивної природи людини.

Метафізична проблема порядку: Гоббс, Бердяєв, Пригожин. Договірне суспільство. Нелінійність соціально-правових процесів. Визнання суспільством свободи людини як духовної істоти: свобода в суспільстві і свобода від суспільства. Соціум як духовно-об'єктивна динаміка правових процесів.

Онтологія чистого права, права-самого-по-собі. Універсальний космічний порядок і "право буття" в онтологічній концепції права Р.Марчича.

Концепція "онтологічної структури права" А.Кауфмана. Право як самостійний феномен в критичній онтології Г.Хенкеля. Інші сучасні онтологічні концепції права.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГНОСЕОЛОГІЯ ПРАВА

Тема 3. Гносеологія права

Гносеологія як розділ філософського знання. Основна проблематика, мета і завдання філософської гносеології. Розуміння сутності гносеологічної науки на різних етапах її розвитку: античність, середньовіччя, нові часи, Кант, Гегель, неокантіанство.

Загальна характеристика і специфіка розвитку гносеології в ХХ ст.: феноменологія, неопозитивізм, структуралізм, аналітична філософія, постпозитивізм. Посилення тенденцій гносеологізації основних філософських напрямків як основна причина гносеологізації філософсько-правових концепцій сучасності.

Поняття гносеології права як науки, її місце в системі інших філософських і теоретико-правових наук. Специфіка предмету гносеології права: аналіз принципових позицій різних підходів – “наука про пізнання права” і “наука про закономірності правового пізнання як необхідної умови функціонування і розвитку самого права”. Проблема гносеологічного обґрунтування права.

Структура гносеології права. Універсальні онто-гносеологічні моделі права, їх співвідношення з відповідними макромоделями і значення в пізнанні природи права. Основні елементи гносеологічної структури права. Три рівні пізнавально-правової методології: загально-правовий, міжгалузевий, галузевий.

Соціально-історичні компоненти пізнання права. Специфіка пізнавально-правових процесів на різних історичних етапах розвитку права. Особливості детермінації гносеологічної інтенсивності права сучасною динамікою соціальних процесів.

Національно-психологічні компоненти пізнання права. Специфіка їх впливу на розуміння природи і походження права. Обумовленість формування і функціонування різних національно-правових систем психо-ментальними особливостями відповідних народів і націй. Метод порівняльного правознавства і гносеологічна проблема співвідношення національного і загальнолюдського в праві.

Раціоналізм та ірраціоналізм у пізнанні права як наслідок його об'єктивно-суб'єктивної природи. Обумовленість форм пізнання права специфікою форм правоутворення і правореалізації.

Проблема істини в праві. Істина як правда і право. Відносність і абсолютність істини в праві. Істина в матеріальному і процесуальному праві, їх єдність та суперечливість. Істина як мета і результат права. Правова практика як критерій правової істини. Поняття методу права. Формування методу як основне завдання гносеології права. Юридична логіка – наука про метод права і завершальний елемент онто-гносеологічної моделі права. Проблема побудови єдиної гносеологічної системи права.

Неокантіанська концепція гносеології права: Коген, Штаммлер. Сучасні концепції гносеології права.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. АКСІОЛОГІЯ ПРАВА

Тема 4. Аксиологія права

Аксиологія як наука про цінності. Виникнення філо-софської аксіології.

Основні поняття і принципи аксіології. Поняття цінності. Основний критерій цінності. Суб'єктивна сторона і об'єктивний характер цінності. Оцінка. Ціннісне відношення. Оціночне відношення. Їх гносеологічна природа. Спів-відношення понять "благо" і "цінність". Ціннісна орієнтація. Розвиток філософської аксіології в ХХ ст. Основні типи сучасних аксіологічних концепцій, їх вплив на розуміння природи права: 1) аксіологічний трансценденталізм і онтологізм, 2) аксіологічний релятивізм і плюралізм, 3) проміжковий напрямок "помірного релятивізму цінностей".

Співвідношення права і цінностей. Право як об'єктивація цінностей суспільства. Цінності права і право як цінність. Обґрунтування аксіології права як науки про ціннісну природу права. Сутність і основні завдання аксіології права. Формулювання предмету аксіології права. Аксиологія права в структурі філософії права. Основні аксіологічні проблеми правознавства.

Моральні цінності в структурі аксіології права: взаємодія моралі і права.

Правові імплікації антиномії моралі. Структура зла. Зло як наслідок неадекватних оцінок і основа неправової поведінки. Добро в системі моралі.

Справедливість як правова форма добра і основна категорія аксіології права.

Структура справедливості. Антиномії справедливості і антиномії права.

Норма права як предмет оцінки. Формування норми в процесі переходу від суцього до належного через процедуру оцінки. Нормативна природа оцінки. "Виростання" норми з оцінки. Цінності як критерії оцінки. Гносеологічна структура "суцце - оцінка (на основі цінностей) - належне - норма - поведінка - оцінка (на основі норми)". Належне і норма права. Невиводимість належного із суцього в неокантіанстві і нормативізмі. Норма як реальність належного, а цінність - як його основа. Формально правильні, але соціально невиправдані норми. Форма правової норми як механізм забезпечення її цінностей. Оціночна функція норми права. Гносеологічна структура "оцінка - належне - оцінка".

Правова оцінка як форма пізнання. Система норм як відображення системи правових цінностей.

Співвідношення цінностей права і права як цінності. Система цінностей права: структура, типи, види. Суперечлива природа правових цінностей, динаміка їх розвитку. Право як цінність в структурі суспільства, культури і цивілізації.

Антицінність права. Негативні соціальні наслідки інституту права. Людина - як вища цінність і основний критерій правових оцінок. Аксіологія права - наука про закономірності ціннісної динаміки права.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. АНТРОПОЛОГІЯ ПРАВА. ФІЛОСОФІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ.

Тема 5. Антропологія права

Антропологізація сучасного права. Юридична антропологія як наука і навчальна дисципліна.

Природа людини і право. Антропологічні основи права. Людина як правова істота. Філософсько-правова думка про правові характеристики людини. Реальність і буття людини. Антропологема вітальності, соціальності, духовності. Протиріччя між вітальністю, соціальністю, духовністю. Механізм формування правової особи.

Антропологія і колонізація. Етноцентризм, расизм, самобутність.

Засновники юридичної антропології. Теоретичні джерела юридичної антропології. Еволюціонізм.

Юридична антропологія традиційних суспільств. Основні правовідносини традиційних суспільств: родинні, земельні, договірні.

Регулювання конфліктів. Суспільство і насилля. Способи вирішення конфліктів. Взаємозв'язок культурно – правових систем.

Юридична антропологія сучасного позитивного права. Міфи позитивного права. Мутація сім'ї та її стійкість.

Тема 6. Філософія прав людини

Філософський зміст і обґрунтування прав людини.

Теорія природного права як онтогносеологічна основа обґрунтування прав людини. Філософське обґрунтування права людини в концепції Дж. Райзера.

Поняття, сутність та структура прав людини. Права людини як нормативна форма взаємодії індивіда, суспільства і держави. Права людини як основа генезису ідеї правової держави. Взаємодія і суперечливість онтологічних засад прав людини і правової держави. Принцип пріоритету прав людини і проблеми його реалізації в динаміці державного розвитку.

Соціальна держава як форма реалізації прав людини в правовій державі.

Міжнародне право як універсальна форма розвитку інституту прав людини і його втілення в правореалізації країн світу. Статус індивіда в міжнародному праві. Правовий механізм міжнародних гарантій і захисту прав людини: норми, принципи, інститути. Класичні, вітчизняні та сучасні філософські концепції прав людини.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ФІЛОСОФІЯ ЗЛОЧИНУ І ПОКАРАННЯ

Тема 7 Філософія злочину

Проблема визначення поняття злочину. П.Сорокін про соціально- історичну відносність основних елементів і видів злочину. Визначення злочину в ККУ і його суперечливість. Значення поняття злочину для класифікації поведінки людей. Антиномічність поняття злочину. Право і правосвідомість як перманентне розв'язання проблеми злочину.

Онтологія злочину. Біологічні джерела агресивної поведінки людей, їх психологічні ("воля до влади") і соціальні (особистісна самореалізація) трансформації. Злочин як форма існування "я" і суттєва природа індивідуальності в концепції М.Штірнера. Властивості злочину як проекція онтологічних характеристик людини в філософії Ф.Ніцше. Злочин як нерелевантна форма розв'язання антиномії внутрішніх і зовнішніх факторів людського існування.

Соціологічні концепції злочину. Закон константи числа і видів злочину в суспільстві в теорії Л.Кетле. Ідея соціальної детермінації злочинності в марксистській теорії, теорії аномії (Дюркгейм), теорії факторів (соціологічна школа кримінального права), теорія соціальної дезорганізації (Чікагська школа), теорія субкультури, радикальній теорії. Характеристика злочинності як показник стану здоров'я суспільства.

Екзистенціальна природа злочину. Злочин як наслідок вибору в пограничній ситуації і життя як перманентне перетинання межі (А.Камю).

Філософське обґрунтування злочину злочинцем, його правда і хибність.

Протест, свобода і самореалізація як екзистенціальні характеристики злочину.

Ілюзія безпосереднього досягнення свободи в акті злочину. Злочин як екзистенціальна трагедія людини.

Психоаналітична природа злочину. Формування комплексів у індивіда і пов'язані з цим труднощі соціальної адаптації. Роль безсвідомого в ініціації злочину (З.Фрейд). Злочин як невротична розрядка і форма сублимації.

Психоаналіз і концепція Ч.Ламброзо в поясненні природи злочинності. Право і держава як джерела психологічної ініціації девіантної поведінки. Значення психоаналізу в профілактиці злочину.

Основні типи злочину (насильницькі, корисливі і по необережності) і їх філософсько-правова характеристика. Вбивство і самогубство як найстрашніші форми злочину. Парадокси філософії вбивства. Вбивство як самознищення і самогубство як вбивство. Принцип абсолютної цінності людського життя.

Сучасні філософсько-правові концепції природи злочину. Теорія інтеракції. Теорія стигматизації. Теорія навчання. Теорія контролю. Теорія неспівпадаючих пропозицій та ін.

Тема 8. Філософія покарання

Право покарання. Внутрішній зв'язок злочину і покарання. Онтологічна тотожність їх характеристик. Гносеологічна природа інтерпретацій покарання в різних концепціях права. Зумовленість ефективності права характером покарань.

Виникнення і розвиток інституту покарання. "Кровна помста" як обов'язок сім'ї і функція роду. Трансформація помсти в узагальнений правовий інститут покарання в діяльності держави. Національно-історична особливість покарань у різних народів.

Онтологія помсти. Помста як реалізація "волі до влади". Заздрість і помста. Помста як субстанційний елемент покарання.

Суперечливість релігійного і правового розуміння природи і призначення покарання.

Соціально-правовий аспект покарання. Покарання як правова форма реалізації справедливості. Кількісна характеристика оптимального покарання: необхідність істотної переваги втрат від покарання над вигодами злочину (Беккарія, Бентам). Покарання у функції залякування. Соціальний аспект антиномії покарання: захист суспільства від злочинності і одночасна ініціація її інститутом покарання. Санкція як причина злочинності. Суперечливість визначення мети покарання в ККУ (ст. 22).

Покарання як соціальне регулювання і як самопокарання. Нелінійний характер злочинності і покарання в динаміці соціального розвитку.

Екзистенціальний аспект покарання.

Свобода вибору як умова існування і підстава відповідальності. Хибність самореалізації і лжетрансцендування в злочині. Злочин як поглиблення власного Ніщо і форма самопокарання. Концепція "внутрішнього пекла" в філософії М.Бердяєва. Покарання як відчуження людини від неї самої і як шлях до соціальної заангажованості.

Онтологічна винність як екзистенціальна характеристика буття людини.

Динаміка екзистенціалів в покаранні і спокутуванні. Позбавлення волі як тип покарання. Протилежність цілей ув'язнення і його наслідків. Сила волі, гідність і помста як предмети впливу каральної системи. В'язниця як вища школа злочинності в концепції П.Кропоткіна. Основні вади інституту ув'язнення і шляхи їх подолання. Смертна кара як міра покарання: історія і сучасність.

Вчення Беккарія про смертну кару, її неефективність і невиправданість.

Суперечлива природа інституту смертної кари: засудження вбивства як злочину державою і страта як офіційне вбивство; життя як вища цінність.

Покарання і прощення. Необхідність покарань як умова існування правової системи (Бентам). Екзистенціальний зв'язок покарання і прощення.

Християнське розуміння прощення. Покарання і покаяння, покаяння і прощення. Прощення як екзистенціальне розуміння причини злочину і шлях до відродження людини і суспільства.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція 1	Тема 1. Предмет і завдання філософії права.. 1. Історичні етапи та закономірності розвитку філософії права. 2. Специфіка сучасного розуміння предмета філософії права. 3. Основні концепції право розуміння. 4. Структура і функції філософії права. 5. Співвідношення філософії права, загальної теорії права, соціології права, енциклопедії права, історії філософії права і філософії.	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 1	Тема 1. Предмет і завдання філософії права. 1. Основні концепції праворозуміння.	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>

	<p>2. Юридичний позитивізм: гносеологічний зміст та методологічне значення. Нормативізм Г.Кельзена: чисте право і право реальне.</p> <p>3. Неопозитивізм в праві та аналітична юриспруденція. Концепція Г.Харта. Сучасні тенденції розвитку правового позитивізму. Здобутки й недоліки правового позитивізму.</p> <p>4. Концепції відродженого природного права ХХ ст. Сучасні концепції природного права.</p> <p>5. Соціологічна юриспруденція. Концепція «живого права» Є. Ерліха.</p> <p>6. Психологічні концепції права. Психологічна концепція Л.Петражицького.</p>			
Лекція 2	<p>Тема 2. Онтологія права</p> <p>1. Філософська онтологія. Поняття, природа і специфіка правової онтології.</p> <p>2. Структура онтології права. Основні структурні елементи правової реальності. Форми буття права та їх характеристика.</p> <p>3. Воля як субстанція правовідносин. Свобода як онтологічна сутність права.</p> <p>4. Соціальна онтологія права. Метафізична проблема порядку. Порядок і правопорядок.</p> <p>5. Сучасні онтологічні концепції права.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 2	<p>Тема 2. Онтологія права</p> <p>1. Структура онтології права. Основні структурні елементи правової реальності. Форми буття права та їх характеристика.</p> <p>2. Воля як субстанція правовідносин. Свобода як онтологічна сутність права.</p> <p>3. Соціальна онтологія права. Метафізична проблема порядку. Порядок і правопорядок. Людина як об'єкт і суб'єкт права. Воля особистості як безпосередній предмет правового регулювання і субстанція правовідносин. Поняття і природа волі.</p> <p>4. Онтологічні засади проблеми свободи волі. Воля в світлі об'єктивації і воля як духовна сила.</p> <p>5. Свобода як ціль і умова права і як реалізація онтологічно аутентичної волі людини. Поняття і антиномічний характер походження і розвитку свободи.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Лекція 3	<p>Тема 3. Гносеологія права</p> <p>1. Філософська гносеологія. Поняття і предмет гносеології права.</p> <p>2. Структура гносеології права. Гносеологічні константи права.</p> <p>3. Гносеологія норми права.</p> <p>4. Проблема істини в праві: раціоналізм та ірраціоналізм в пізнанні права.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>

	5. Неокантіанська та сучасні концепції гносеології права.			
Практичне заняття 3	<p>Тема 3. Гносеологія права</p> <p>1. Раціоналізм та ірраціоналізм у пізнанні права як наслідок його об'єктивно- суб'єктивної природи. Обумовленість форм пізнання права специфікою форм правоутворення і правореалізації.</p> <p>2. Гносеологія норми права.</p> <p>3. Проблема істини в праві: раціоналізм та ірраціоналізм в пізнанні права. Істина як мета і результат права. Правова практика як критерій правової істини.</p> <p>4. Поняття методу права. Формування методу як основне завдання гносеології права. Юридична логіка – наука про метод права і завершальний елемент онто-гносеологічної моделі права</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Лекція 4/5	<p>Тема 4. Аксиологія права</p> <p>1. Цінність як основна категорія правової аксиології. Цінності у праві. Види цінностей. Структура цінності права.</p> <p>2. Особистісна цінність права та її структура. Права людини як безпосередній вираз особистісної цінності права.</p> <p>3. Сутнісна природа єдності цінностей та істини у праві. Правове пізнання: істина як цінність.</p> <p>4. Свобода, рівність, власність як цінності. Право як форма свободи. Справедливість як основна правова цінність.</p> <p>5. Ціннісні установки і ціннісні орієнтації та їх роль у формуванні правової людини. Гармонійна єдність цінностей та істини у правовій державі.</p>	4	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 4	<p>Тема 4. Аксиологія права</p> <p>1. Цінності у праві. Види цінностей. Структура цінності права. Особистісна цінність права та її структура. Права людини як безпосередній вираз особистісної цінності права. Правове пізнання: істина як цінність.</p> <p>2. Свобода, рівність, власність як цінності. Право як форма свободи. Справедливість як основна правова цінність.</p> <p>3. Ціннісні установки і ціннісні орієнтації та їх роль у формуванні правової людини. Моральні цінності в структурі аксиології права: взаємодія моралі і права.</p> <p>4. Справедливість як правова форма добра і основна категорія аксиології права. Структура справедливості. Норма права як предмет оцінки. Формування норми в процесі переходу від суцього до належного через процедуру оцінки.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Лекція 6	Тема 5. Антропологія права	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>

	<p>1. Еволюція юридичної антропології. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток юридичної антропології.</p> <p>2. Проблематика юридичної антропології. Людина як правова істота.</p> <p>3. Суперечлива сутність людини. Антропологеми вітальності, соціальності та духовності та протиріччя між ними.</p> <p>4. Право як форма буття людини. Мотиваційні конфлікти в морально-правовій свідомості. Типи суб'єктивних реакцій на мотиваційні конфлікти.</p> <p>5. Проблематика сучасної антропології права: евтаназія, трансплантація органів, суррогатне материнство і т.ін. 6. Проблема правового плюралізму</p>			
Практичне заняття 5	<p>Тема 5. Антропологія права</p> <p>1. Людина як правова істота. Суперечлива сутність людини. Антропологеми вітальності, соціальності та духовності та протиріччя між ними.</p> <p>2. Право як форма буття людини. Мотиваційні конфлікти в морально-правовій свідомості. Типи суб'єктивних реакцій на мотиваційні конфлікти.</p> <p>3. Проблематика сучасної антропології права: евтаназія, трансплантація органів, суррогатне материнство і т.ін. 4. Проблема правового плюралізму. Етноцентризм, расизм, самобутність. Еволюціонізм.</p> <p>5. Регулювання конфліктів. Суспільство і насилля. Способи вирішення конфліктів. Юридична антропологія сучасного позитивного права. Міфи позитивного права.</p>	2	1	1 раз на 2 тижні
Лекція 7	<p>Тема 6. Філософія прав людини</p> <p>1. Філософський зміст і обґрунтування прав людини. Філософське обґрунтування права людини в природному праві та юридичному позитивізмі.</p> <p>2. Класичні, вітчизняні та сучасні філософські концепції прав людини. Концепції Дж. Райзера.</p> <p>3. Поняття, сутність та структура прав людини. Права людини як нормативна форма взаємодії індивіда, суспільства і держави.</p> <p>4. Принцип пріоритету прав людини і проблеми його реалізації в динаміці правового і державного розвитку. 5. Міжнародне право як універсальна форма розвитку інституту прав людини і його втілення в правореалізації країн світу. Статус індивіда в міжнародному праві.</p>	2	1	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 6	<p>Тема 6. Філософія прав людини</p> <p>1. Філософський зміст і обґрунтування прав людини.</p> <p>Філософське обґрунтування права людини в природному праві та юридичному позитивізмі.</p>	2	1	1 раз на 2 тижні

	<p>2. Класичні, вітчизняні та сучасні філософські концепції прав людини. Концепції Дж. Райзера.</p> <p>3. Поняття, сутність та структура прав людини. Права людини як нормативна форма взаємодії індивіда, суспільства і держави.</p> <p>4. Принцип пріоритету прав людини і проблеми його реалізації в динаміці правового і державного розвитку.</p> <p>5. Міжнародне право як універсальна форма розвитку інституту прав людини і його втілення в правореалізації країн світу. Статус індивіда в міжнародному праві.</p>			
Лекція 8	<p>Тема 7. Філософія злочину</p> <p>1. Онтологія злочину. Філософсько-правові проблеми визначення злочину.</p> <p>2. Соціологічні концепції злочину. Види злочинів.</p> <p>3. Екзистенціальна і психоаналітична природа злочину.</p> <p>4. Філософія вбивства і суїциду.</p> <p>5. Детермінація злочину: лінійні та нелінійні каузальні моделі злочину. Релігійні, метафізичні, антропогенні моделі злочину.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 7	<p>Тема 7. Філософія злочину</p> <p>1. Онтологія злочину. Філософсько-правові проблеми визначення злочину.</p> <p>2. Соціологічні концепції злочину. Види злочинів.</p> <p>3. Екзистенціальна і психоаналітична природа злочину.</p> <p>4. Філософія вбивства і суїциду.</p> <p>5. Детермінація злочину: лінійні та нелінійні каузальні моделі злочину. Релігійні, метафізичні, антропогенні моделі злочину.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Лекція 9	<p>Тема 8. Філософія покарання</p> <p>1. Право покарання. Внутрішній зв'язок правопорушення і покарання. Зв'язок ефективності права і характеру покарань. Виникнення і розвиток інституту покарання. Національно-історична особливість покарань у різних народів.</p> <p>2. Метафізична, природно-правова, позитивно-правова і неправова філософія покарання. Закони еволюції покарання (Е. Дюркгейм). Ідея і практика раціоналізації покарання (М. Фуко).</p> <p>3. Види покарань. Позбавлення волі як вид покарання. Протилежність мети ув'язнення та її наслідків. Покарання, покаєння і прощення. Зміст правового виховання в контексті права.</p> <p>4. Смертна кара як філософсько-правова і релігійно-етична проблема. Філософські проблеми кримінального права.</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 8	<p>Тема 8. Філософія покарання</p>	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>

	<p>1. Право покарання. Внутрішній зв'язок правопорушення і покарання. Зв'язок ефективності права і характеру покарань. Виникнення і розвиток інституту покарання. Національно- історична особливість покарань у різних народів.</p> <p>2. Метафізична, природно-правова, позитивно-правова і неправова філософія покарання. Закони еволюції покарання (Е.Дюркгейм). Ідея і практика раціоналізації покарання (М.Фуко).</p> <p>3. Види покарань. Позбавлення волі як вид покарання. Протилежність мети ув'язнення та її наслідків. Покарання, покаяння і прощення. Зміст правового виховання в контексті права.</p> <p>4. Смертна кара як філософсько-правова і релігійно-етична проблема. Філософські проблеми кримінального права.</p>			
--	---	--	--	--

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольн ого заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Всьо го балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та	7,5

			<p>методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №2	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	<p>Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів</p> <p>5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння</p>	7,5

			<p>необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №3	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах</p>	7,5

			<p>лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №4	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу,</p>	7,5

			<p>засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №5	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями	7,5

			<p>основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №6	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: SEZN Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти</p>	7,5

			<p>демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №7	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;	7,5

			<p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Практичне заняття №8	Виступи, обговорення, дискусії, теоретико-аналітичні завдання, схематичні завдання, практичні: есе, порівняльний аналіз, ситуаційна задача, тестування в Moodle	Термінологічні, схематичні, теоретико-аналітичні, практичні завдання Система накопичення балів: СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні,	7,5

			<p>викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p> <p>Доповнення оцінюється від 1 до 2,5 балів.</p>	
Усього за поточний контроль		60		
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне питання (2)	<p>Підготовка до заліку здійснюється за навчальним матеріалом усього курсу</p> <p>Питання для підготовки: передбачає розгорнуте висвітлення двох теоретичних питань, перелік яких наведено у Moodle на сторінці https://moodle.znu.edu.ua/</p>	<p>Правильна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів (max 10 балів)</p> <p>5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для</p>	

		course/view.php?id=1561 7	<p>вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>3 -2 бали – до 30 % питання розкрито частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питання розкрито частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p>	
	Тестування в Moodle	передбачає відповіді на 40 тестових питань	Виконання тестових завдань відбувається на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ. З банку тестових завдань СЕЗН ЗНУ для кожного здобувача освіти випадковим чином обирається 40 тестових завдань. правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів за одне тестове питання (max 20 балів)	
	Практичне завдання	Розміщено у Moodle на сторінці https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617	Правильне виконання практичного завдання оцінюється у 10 балів. 8-10 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо завдання вирішене повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками	

			<p>передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>6-7 балів – практичне завдання виконане без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>4 -5 балів – практичне завдання виконано частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, питання висвітлено із суттєвими помилками;</p> <p>1-3 бали здобувачі освіти отримують якщо практичне завдання розкрито неправильно, але є здобувачі освіти показали обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються із значними помилками.</p>	
Усього за підсумковий контроль	40			

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECT S	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна :

1. Браян Стівенсон. Судити по совісті. Історія про справедливість і спокуту; пер. з англ. М. Антонович. Київ : Наш формат, 2017. 550с.
2. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т.2 : Філософія права / редкол.: С. І. Максимов (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. 1128 с.
3. Гайдулін О. О. Філософія права. Європейські парадигми праворозуміння: підручник для вищих військових навчальних закладів. Київ : НУОУ імені Івана Черняхівського, 2019. 436с.
4. Дворкін Р. Серйозний погляд на права / пер. з нім. А. Фролкін. Київ: Основи, 2000. 519 с.
5. Козюбра М.І. Практична філософія права : Монографія. Київ : «ДУХ І ЛІТЕРА», 2024. 496 с.
6. Максимов С.І. Філософія права: підруч. Для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань, С.І. Максимов та ін.; за ред.. д-ра філос.. наук, проф. О.Г. Данильяна. Харків : Право, 2014. 208 с.
7. Рабінович П. М. Основи теорії та філософії права: навч. посібник. Львів : Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2021. 256 с.
8. Велика українська юридична енциклопедія. Т. 1. Філософія права. Харків : Право, 2017. 1128 С..
9. Удовика Л.Г. Юридична антропологія. Велика українська юридична енциклопедія. Т.1. Філософія права. Харків : Право, 2017. С. 1075–1078.

Додаткова :

1. Гегель Георг Вільгельм Фрідріх. Основи філософії права. Київ : Юніверс, 2000. 336с.
2. Удовика Л.Г., Єрмоленко Д.О. Принцип правової визначеності в аксіологічному вимірі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №3/4.С. 60-64. URL: http://lsej.org.ua/3_2023/12.pdf
3. Єрмоленко Д.О., Удовика Л.Г., «Об'єктивна» та «суб'єктивна концепції» тлумачення права у німецькій правовій доктрині. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2023. Вип. 15 (27). Т. 2.С. 40-46. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/1764566>*
4. Удовика Л. Г. Правова система України крізь призму європейських правових цінностей. *Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2022. С. 380-382. URL: <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox?projector=1>.
5. Удовика Л.Г. Глобалізаційні трансформації права. Велика українська юридична енциклопедія. Т. 1. Філософія права. Харків : Право, 2017. С. 154– 156.
6. Удовика Л.Г. Глокалізація права. Велика українська юридична енциклопедія. Т. 1. Філософія права. Харків : Право, 2017. С. 156–160.

7. Удовика Л.Г. Юридична глобалістика. Велика українська юридична енциклопедія. Т.1. Філософія права. Харків : Право, 2017. С. 1078–1082.
8. Аллан Т.Р.С. Конституційна справедливість. Ліберальна теорія верховенства права; Пер. з англ. Р.Семківа. Київ: вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 385 с.
9. Баумейстер А. О. Філософія права: навчальний посібник. Київ : видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 311 с.
10. Бачинін В. А., Панов М. І. Філософія права: навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 405 с.
11. Вовк В. М. «Правова антропологія»: чіткість визначення і строгість наукового мислення. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної і прикладної науки*. Івано-Франківськ. 2018. С. 158–162.
12. Гаск Ф.А. Право, законодавство і свобода. Нове визначення ліберальних принципів справедливості і політичної економії. Т.І-ІІІ. Київ : Аквілон-Прес, 2000. 448 с.
13. Кельзен Ганс. Чисте Правознавство : З дод.: Пробл. справедливості / Пер. с ним. О. Мокровольського. Київ : Юніверс, 2004. 496 с.
14. Козловський А.А. Право як пізнання: вступ до гносеології права. Чернівці : Рута, 1999. 295с
15. Козюбра М.І. Доктрина природного права: через історичні злети й падіння до визнання основою найважливіших досягнень сучасної правової теорії та практики. *Право України*. 2021. №1. С. 12-42.
16. Липовець Ю.О. Правові цінності як ідеали та компроміси. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук 12.00.12 – філософія права. Київ. 2020. http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18955/4/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f_%d0%9b%d0%b8%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%b5%d1%86%d1%8c.pdf.
17. Проблеми філософії права. Міжнародний часопис. Том VIII-IX. 2010- 2011. URL: http://lawfaculty.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/philosophy_tom_8-9.pdf.
18. Рабінович П. М. Філософія права: навчальний посібник в 5-ти ч. для студентів юридичних навчальних закладів. Львів : Галицький друкар. 2014. Ч. 1–2. : Філософія права. Гносеологія права. 232 с.
19. Рабінович С.П. Поняття природного права – невід’ємна складова частина предмета юридичної науки. *Право України*. 2010. № 1. С. 62–67.
20. Радбрух Г. Філософія права: Пер. з нім. Київ : Тандем, 2006. 316 с.
21. Рут Бейдер Гінзберг за участі Мері Гартнетт і Венді Вільямс. Моїми словами: біографія. Київ : Видавництво, 2021. 396с.
22. Філософія прав людини / За редакції Ш. Госепата та Г. Ломанна; Пер. з нім. О. Юдіна та Л. Доронічевої. Київ : Ніка-Центр, 2008. 320 с.
23. Філософія права: підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2017. 208 с.
24. Фуллер Л. Мораль права; пер з англ. Київ : Сфера, 2007. 120 с.
25. Hart H. L. A. Law, Liberty, and Morality. Stanford : Stanford University Press, 1963. 88 p.
26. Ципеліус Р. Філософія права: підручник: Пер. з нім. Київ: Тандем, 2000. 300с.
27. ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ «ЗА ДЕМОКРАТІЮ ЧЕРЕЗ ПРАВО» НА КОНСТИТУЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ДЕМОКРАТИЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ. *Право і суспільство*. 2019. №5-1. С.3-11. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/5_2019/part_1/3.pdf
28. Демократія: від теорії до практики. Підручник курсу. Видання друге, доповнене. Copyright © 2019 Міжнародна фундація виборчих систем. URL: https://ppst.sumdu.edu.ua/images/pdf/Pidrychnik_kursu_Democracy.pdf.

29. Доповідь про правовладдя. Ухвалено Європейською Комісією “За демократію через право” (Венеційська Комісія) на її 86-му пленарному засіданні (CDL-AD(2011)003rev, Венеція, 25–26 березня 2011 року). *Право України*. 2019. №11. С. 14-38. Козюбра М. Взаємозв'язки між народовладдям, парламентаризмом та верховенством права: європейські стандарти і сучасні українські реалії. *Право України*. 2019. №11. С.83-97.
30. Перелік рішень, ухвалених Європейським судом з прав людини. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини. UPL: <http://www.echr.coe.int/echr/>.
31. Права людини в особливих правових режимах: досвід України : монографія / Д. С. Терлецький, О. В. Марусяк, Ю. Д. Батан, М. В. Афанасьєва та ін. ; за заг. ред. д.ю.н., проф. М. В. Афанасьєвої. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 356 с.
32. Резолюція Європейського Суду з прав людини щодо наслідків припинення членства Російської Федерації в Раді Європи відповідно до статті 58 Європейської Конвенції з прав людини. *Право України*. 2022. №3. С.42.
33. Рішення Європейського суду з прав людини про застосування тимчасових заходів щодо індивідуальних заяв у зв'язку з військовою агресією Росії проти України від 4 березня 2022 року (витяг). *Право України*. 2022. №3. С.40.
34. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування тимчасових заходів у справі у зв'язку з військовою агресією Росії проти України від 1 березня 2022 року (витяг). *Право України*. 2022. №3. С.39.

Інформаційні джерела:

1. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
2. Державне підприємство «Інформаційні судові системи». URL: <https://ics.gov.ua/ics/about/acts/>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
4. Українська Гельсінська спілка з прав людини. URL: <https://helsinki.org.ua>.
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. UPL: www.rada.gov.ua.
6. Офіційний сайт Президента України. UPL: www.president.gov.ua.
7. Національна бібліотека ім. Вернадського. UPL: www.nbuv.gov.ua.
8. Сайт присвячений правам людини в Інтернет. UPL: www.internetrights.org.ua.
9. Курс лекцій Майкла Сандела. Справедливість. Лекція 1. Моальний бік вбивства. https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02pu5i5r2SCtfVHEusXxr5rnyK1CcmDVMReFFGAC6cb59aep1ycmgo2cwJQmELx5jVl&id=100003347975507
10. Електронний репозитарій НАВС. 12.00.12 – філософія права. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/46>

Інформаційні ресурси:

1. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
2. Державне підприємство «Інформаційні судові системи». URL: <https://ics.gov.ua/ics/about/acts/>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
4. Українська Гельсінська спілка з прав людини. URL: <https://helsinki.org.ua>.
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. UPL: www.rada.gov.ua.
6. Офіційний сайт Президента України. UPL: www.president.gov.ua.
7. Національна бібліотека ім. Вернадського. UPL: www.nbuv.gov.ua.
8. Сайт присвячений правам людини в Інтернет. UPL: www.internetrights.org.ua.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом тестування.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15617>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle неможливим, або ваше питання потребує

термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу lora.znu@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>